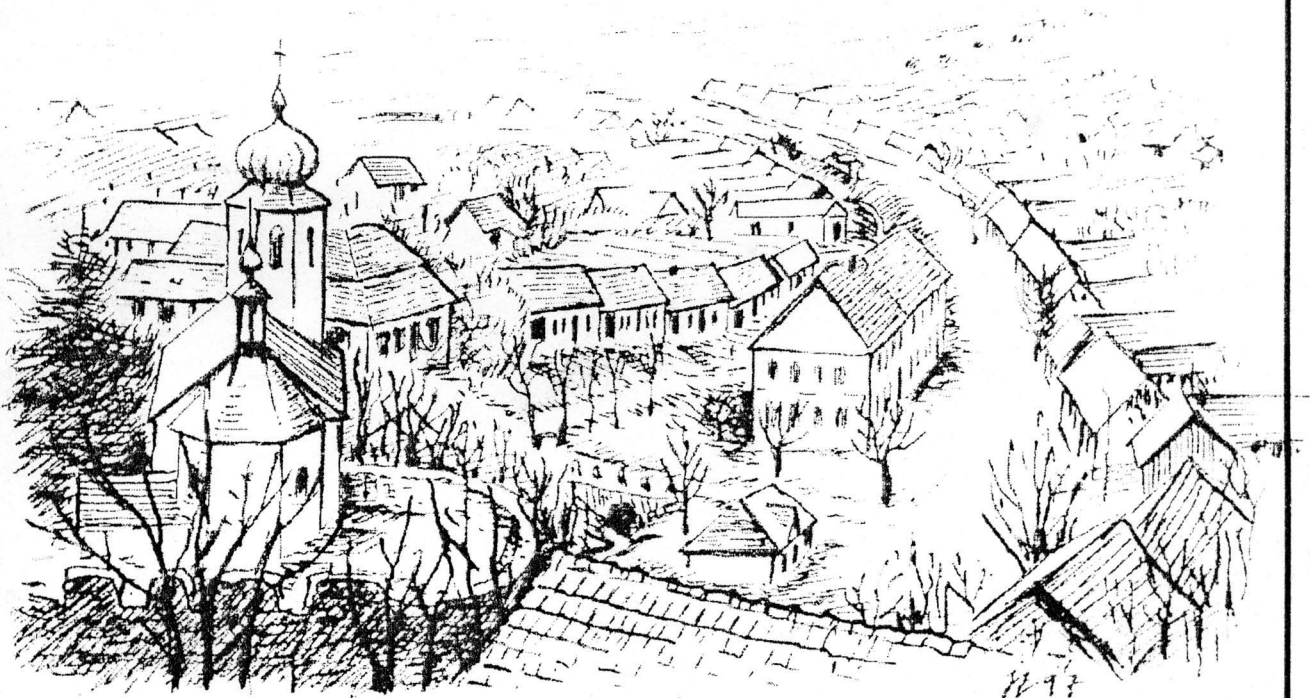

ZPRAVODAJ OBCE ŠITBOŘICE

Štenyaráček

Šitbořice r. 1909

ročník 3, č. 3, 4
prosinec 1997

Vážení občané,

přiblížil se závěr roku a lze do jisté míry hodnotit vše, co se v průběhu roku podařilo a co se v průběhu roku dosud událo.

V tomto roce jsme si naplánovali investice ve větším rozsahu. Mimo dostavby bytů na základní škole bylo naplánováno realizovat kabelizaci rozvodné sítě elektro na ulici Osvobození včetně veřejného osvětlení. Kabelizace telefonní sítě, která byla po dlouhých průtahách od jarních měsíců zahájena až v měsíci září a současně s ní byla zahájena i výstavba televizního kabelu. I když uvedená kabelizace byla zahájena tak pozdě, přesto se podařilo tyto nepřijemné zemní práce, které znamenají doslova rozkopat celou obec, provést v rekordním čase tří měsíců. V současné době zemní práce s pokládkou kabelů téměř končí a je předpoklad, že skončí do konce měsíce listopadu. Bude zbývat dokončit přípojky do domů a provést úpravy povrchů narušených zemními pracemi. Ty budou dokončeny v jarních měsících. Co se týče televizního kabelu, probíhá v současné době montáž přijímací stanice, která bude umístěna na základní škole mimo antén slovenských stanic, které budou umístěny na vodojemu. Máme snahu ještě do konce roku začít se zprovozněním televizního kabelu tak, aby již první občané, kteří podali žádost o připojení, mohli využívat služeb kabelové televize. To se však bude ještě odvíjet od počasí a postupu prací. Kabelová televize bude dokončena v plném rozsahu v měsíci dubnu (max. květnu) příštího roku. Občané, kteří dosud nepodali přihlášku na přípojku kabelové televize, mají stále možnost tuto přihlášku podat za stejných finančních podmínek. Těm, kterým z finančních důvodů nevyhovuje vstupní poplatek 4 000,- Kč, mají možnost po dohodě tento poplatek rozložit na nižší částky, minimálně však 1 000,- Kč měsíčně s tím, že celková výše 6 000,- Kč bude splacena do doby vlastního připojení k televizoru.

Připojování telefonních přístrojů bylo již zahájeno a je třeba se informovat na Telecomu, kde jste podali přihlášky. Realizace těchto přípojek jde zcela mimo Obecní úřad a je nutné jednat s Telecomem.

V měsíci červenci, kdy byly velké dešťové srážky, sice povodeň naši obec nepostihla, ale tyto srážky způsobily škody na korytu potoka pod obcí směrem k rybníku a částečné škody na místních komunikacích.

V současné době probíhá postupná oprava koryta potoka mezi obcí a rybníkem a v celém rozsahu má být dokončena v příštím roce.

Probíhá též příprava na rekonstrukci budovy Orlovny. V současné době se kontaktujeme na projektanty za účelem vypracování tzv. studie na uvedenou rekonstrukci. Vlastní realizace se bude odvíjet od finančních možností obce.

Na pozvání se koncem měsíce srpna naše obec zúčastnila ve švýcarském Dinhardu výstavy, kterou pořádal Živnostenský spolek k 10. výročí jeho založení. Na této výstavě naše obec prezentovala některé výrobky místních podnikatelů, ale také náš folklór, a to jak výrobky, fotografiemi, tak i pomocí videokazety, která ukazuje mimo obrazu naší obce i život a folklór v živém obraze. Také se na výstavě naše obec prezentovala uměním místních občanů, a to tapiseriemi a dřevorezby. Můžeme konstatovat, že naše výstava se ve Švýcarsku velice líbila. Chci touto cestou poděkovat všem, kteří k realizaci této výstavy přispěli.

Jak jsem uvedl, blíží se konec roku a s tím začátek roku příštího a také řada změn, které se nás budou bezprostředně dotýkat. Nyní mám na mysli nový zákon o odpadech. Bude to nevyhnutelně znamenat, aby jsme se všichni zamysleli na způsobu likvidace domovních odpadů. To znamená, že budeme nuceni začít postupně s tříděním odpadů ve větším rozsahu, než jsme dosud zvyklí. To vše nejen proto, že nás k tomu bude nutit nový zákon, ale hlavně proto, že to bude jediná cesta, jak co nejméně zatížit svoji vlastní a obecní kapsu. Je třeba se nad tímto zamýšlet již nyní, než vyjde nový zákon a obecní vyhláška v platnost. V první řadě bude nutné si uvědomit, že nebude možné na kontejnerech odvážet vše zelené ze zahrad a zahrádek včetně keřů a větví, ale tyto odpady likvidovat přímo doma.

Vše, s čím se na Vás obracím, vše, co v naší obci děláme, směřuje k tomu, aby se nám v naší obci dobře žilo a rádi se sem vraceli. Proto mne mrzí, že se objevují případy, které tomu všemu nepomáhají, spíše naopak.

V tomto případě mám na mysli chování určité skupiny naší mládeže, která do značné míry narušuje klidný život v naší obci. Horší však je to, že chování této skupiny mladíků ohrožuje bezpečnost občanů. Stále se hromadí stížnosti na majitele silných motocyklů, že velmi rychlou jízdou v obci ohrožují občany a ruší i klid v obci. Jsem přesvědčen, že tohoto

způsobu předvádět se rychle zanechají, než tak bude nucena udělat policie.

Stala se však i daleko smutnější věc a vždy jsem si myslel, že naše mládež toho není schopna. Je to případ tolik v poslední době diskutovaný v televizi a tisku. Jedná se o rasovou a národnostní nesnášlivost. Naši hoši totiž posilnění alkoholem napadli na ubytovně ZD cizince a dávali jim najevo, že tady nemají co dělat. Co vše se tam tehdy skutečně stalo mi dosud není známo, ale vím, že je třeba těmto mladíkům dát najevo náš nesouhlas a odsouzení tohoto jednání. Nevím dosud, jak probíhá vyšetřování tohoto případu ze strany policie, ale ze strany nás, občanů, toto jednání zasluhuje maximální odsouzení. Kam se poděla u těchto mladíků láska k bližnímu, o které stále mluvíme, a která i pro ně jistě není neznámým pojmem.

Vážené občane, touto cestou se na Vás obracím v tomto roce naposled a proto mi dovolu, abych Vám všem poděkoval za všechno, co jste dobrého v tomto roce udělali pro svoje rodiny, pro svoje již vzpomínané bližní, nebo naši obec. Ještě jednou chci poděkovat všem, kteří se snažili pomoci občanům v zatopených územích prostřednictvím různých sbírek.

K nadcházejícím vánočním svátkům Vám přeji jejich klidné a radostné prožití v kruhu své rodiny, přátel a všech, které máte rádi.

Přeji Vám, aby jste do nového roku vstoupili s vírou v dobro nás všech, ve vše krásné, co člověk může prožívat a dávat a obohacovat tím druhé.

Vladimír Kulíšek
starosta

AKTUALITY Z OBCE

 Nelehké a zásadní rozhodnutí museli přijmout členové Obecního zastupitelstva koncem léta. Firma SPT Telecom překvapivě oznámila, že zahájí rozvod telefonní sítě po obci a že celou obec připojí najednou. Proto bylo nutné rychle se rozhodnout, zda obec provede současně i položení televizního kabelu. Po prostudování

nabídek a informací z obcí, kde je již televizní kabelový rozvod (TKR) položen, se ukázalo, že to je záležitost velice nákladná. Celé zastupitelstvo se několikrát sešlo a zvažovalo všechna pro a proti. Konečné rozhodnutí znělo „ANO“ - televizní kabelový rozvod položit. Teď je příležitost, která se už nikdy nebude opakovat. Proto i za značného omezení investic v příštím roce byla akce schválena a v současnosti je již výstavba a pokládání televizního kabelu ukončena.

Návštěva z dalekého Švédska

5. září navštívila naši obec švédská folkloristická skupina Gusselbydansarna. Byli přijati starostou obce, prohlédli si radnici a základní školu. Především školním dětem zatancovali a zaspívali. Jejich tance měly velmi exotické názvy, jako například „Horský výběžek“, „Modré pobřeží“, „Blechy“, nebo „Tance pro osm chlapů“. Dětem se jejich vystoupení velmi líbilo.

 Ing. arch. Jan Kruml ve spolupráci s OÚ připravil zajímavý barevný katalog o naší obci. Jeden jeho výtisk věnoval předsedovi senátu Dr. Petru Pithartovi jako vzpomínku na jeho návštěvu v naší obci. Další výtisk tohoto katalogu je k nahlédnutí i na OÚ. Vystavovali jsme jej i ve Švýcarsku.

 OÚ povolil v katastrálním území činnost historické společnosti, která vyhledává a pochovává nrtvoly německých vojáků z období 2. světové války. Exhumuje je a ostatky ukládá do důstojného společného hrobu.

Upozorňujeme spoluobčany - důchodce,

že jsou volná místa v místním penzionu. Zájemci, hlase se na Obecním úřadě Šitbořice, kde obdržíte bližší informace. Měsíční polatek činí asi 900,- Kč (ubytování, nábytek, plyn, voda, elektrina)

Červencové deště

Nebyvalé množství dešťových srážek výrazně zasáhlo i území naší obce. Naštěstí máme poměrně příznivou polohu v kopeovitém terénu a katastrem neprotéká žádná řeka. Škody byly proto relativně nízké. Pro zajímavost připomínáme malou statistiku těchto dešťů.

Od 3. 7. do 8. 7. napršelo 132 mm, do 19. 7. činil úhrn dešťových srážek již 228 mm a do konce měsíce (31. 7.) to bylo 274 mm. Dlouholetý měsíční průměr v letním období činí v naší oblasti 50 mm. Nejvíce dešťových srážek za 24 hodin napršelo 5. 7., a to 35 mm.

Poděkování občanům

Rychle a pohotově zareagovali naši občané na žádost o pomoc do oblastí postižených povodněmi. Přispěli věcnými dary v částce převyšující 50 tisíc korun, finanční částkou, která se soustředila na OÚ a značnou finanční částkou, která byla sesbírána v kostele. Tato skutečnost prokázala, že i v dnešní materialistické době není našim občanům osud bližního v nouzi lhostejný.

P+M+C

OBLASTEM POSTIŽENÝM ZÁPLAVAMI

Obec Šitbořice se připojila k pomoci oblastem postiženým povodněmi. Na sbírku, kterou ve dnech 9. a 10. července 1997 organizoval Obecní úřad Šitbořice, přispěli občané v hotovosti částkou 60 940,-Kč. Tyto peníze byly odeslány na konto ČČK Praha. Materiální pomoc v hodnotě asi 50 000,- Kč byla odvezena do centra humanitární pomoci do Otrokovic.

Farní úřad Šitbořice uspořádal sbírku mezi věřícími v kostele, která vynesla částku 116 tisíc Kč.

Další občané a organizace zasílali hotovost přímo na účet ČČK Praha a materiální pomoc přímo centru humanitární pomoci. Např. zahrádkáři odeslali 2 tis. Kč, firmy PRAMOS, DRUMAX a ZEMAX věnovaly pitnou vodu v hodnotě 5 tis. Kč, členové ZD Šitbořice uspořádali sbírku, která vynesla částku 8 tis. Kč, za kterou nakoupili chléb ve své pekárně a odvezli jej do centra humanitární pomoci v Kroměříži, přispěla rovněž firma MOS a další.

Obecní úřad nabídl ubytování pro starší manželskou dvojici ve svém penzionu a hledá další možnosti, jak pomoci lidem v zatopených oblastech. Zemědělské družstvo nabídlo dočasné ubytování ve své ubytovně.

Setkání křesťanské mládeže

V sobotu 25. října se u nás v Šitbořicích konalo již pošesté setkání (nejen) křesťanské mládeže, na které se sjelo zhruba 500 mladých lidí nejenom z okolních vesnic, ale i ze vzdálenějších oblastí.

Program začal mší svatou v kostele a pokračoval v sokolovně muzikálem „Pastýř Vojtěch“, po němž následovala večere a volná zábava s hudbou, tancem, scénkami a soutěžemi. Nechyběla ani bohatá tombola a velké pulnoční překvapení, které letos představoval obrovský dort ve tvaru lodí.

Na sokolovně ten večer panovalo veselí a dobrá nálada a z rozzářených tváří mladých lidí bylo možné vyčíst, že se jim u nás skutečně líbí.

ZÁKON O ODPADECH

Obec Šitbořice vlastní tři kontejnery na odpad. Jeden je na železný šrot, je umístěn ve dvoře u Obecního úřadu a další dva jsou rozmístovány po obci (na odpad domovní) a jsou vyváženy na řízenou skládku Klobouky-

Martinice. Jeden kontejner je stabilně umístěn u hřbitova a má sloužit jen na odpad z hrobů (zavadlé květiny atd.), ale občané jej využívají i na odpad všeho druhu. Odvoz kontejnerů se provádí vždy dvakrát do týdne, nebudle potřeby. Na bílé a barevné sklo jsou umístěny kontejnery u prodejny Jednoty. Na další, nebezpečný odpad, je vyhlášen sběrný den do připravených kontejnerů. Tento sběrný den u nás byl vyhlášen v měsíci květnu a bylo sebráno asi 2000kg akubaterií. Do nebezpečného odpadu také patří televizní obrazovky, mrazničky, ledničky, zářivky, zbytky barev, ředidel apod. Za takový nebezpečný odpad se musí firmě, která má s námi smlouvu, za uložení a odvoz platit a to nemalé finanční částky. Podle nového zákona o odpadech bude na tento nebezpečný odpad obec vyhlášovat sběrné dny a občané budou tento odpad za poplatek ukládat do předem připravených kontejnerů.

Podle nového zákona o odpadech č. 125/97 Sb., který nabude platnosti od 1. 1. 1998, budou všichni občané povinni prokázat způsob, jakým svůj odpad nezávadně likvidují. Bude jistě spravedlivé, aby se všichni podíleli na financování likvidace odpadu, které sami produkují. V případě, že občan nebude schopen doložit zákonným způsobem likvidaci odpadu (např. uhrazením poplatku za popelnici, kontejner), bude proti němu zahájeno správní řízení s možností uložení pokuty až do výše 10 000,-Kč.

Problematika likvidace odpadu není bezproblémová nikde na světě. Buď se řídí pro všechny přísnými, ale únosnými pravidly, nebo se neřídí ničím a potom podle toho okolí lidského sídla vypadá. Nevěřím, že se někomu z nás líbí vysypaná shnilá řepa nebo brambory za sklepem za Pěčkovým, nebo vyvezená stavební suť u vjezdu do vinic ZI) za hájenkou, domácí spotřebiče v roklině u Maryše, anebo nepořádek v samotné blízkosti obytných domů.

A přece se tak děje nehledě na to, že každý má možnost tento odpad umístit na některý přistavený kontejner. Bez sebemenšího ohledu na své okolí jsme ochotni zaneřádit kdejaký kout země jenom proto, abychom se co nejlevněji zbavili toho, co nám již dosloužilo, co již nepotřebujeme, co nám samotným doma překáží.

A takové nezodpovědné jednání některých našich spoluobčanů musí jednou skončit.

Parlament přijal dne 13. května 1997 zákon č. 125/97 Sb. o odpadech. Tento zákon stanoví povinnosti právnickým i fyzickým osobám při nakládání s odpady a rovněž i stanoví podmínky pro předcházení vzniku odpadů. Dále stanoví pravomoci ministerstev, správních úřadů i obcí. Zákon je poměrně obsáhlý, proto jen stručně k některým jeho definicím a nařízením.

§ 2, odst. 12 Základní pojmy

Puvodcem odpadu je právnická osoba, pokud při její činnosti vzniká odpad, nebo fyzická osoba, oprávněná k podnikání, při jejíž podnikatelské činnosti vzniká odpad. Pro komunální odpad vznikající na území obce, který má puvod v činnosti fyzických osob, na něž se nevztahují povinnosti puvodce, se za puvodce odpadu považuje obec. Obec se stává puvodcem komunálního odpadu v okamžiku, kdy fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném, obec se současně stane vlastníkem tohoto odpadu.

§ 3, odst. 1 Všeobecné povinnosti

Každý je povinen předcházet vzniku odpadu, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti.

§ 3, odst. 2

S odpady lze nakládat pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a předpisy vydaným k jeho provedení.

§ 3, odst. 5

Původce odpadu se může odpadu zbavit pouze způsobem, který je v souladu s tímto zákonem a jinými právními předpisy.

§ 9, odst. 1**Nakládání s komunálním odpadem**

Obec může ve své samostatné působnosti stanovit vyhláškou systém sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálních odpadů vznikajících na jejím území, včetně míst určených k odkládání odpadu. Touto vyhláškou může obec upravit i systém nakládání se stavebním odpadem.

§ 9, odst. 2

Fyzické osoby jsou povinny ode dne, kdy tak stanoví obec obecně závaznou vyhláškou, komunální odpad odděleně shromažďovat, třídít a předávat k využití a zneškodnění podle systému stanoveného obcí, pokud neprokáží, že tento odpad využily samy nebo samy zneškodnily v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Způsob prokazování využívání nebo zneškodňování odpadů stanoví obec vyhláškou podle odstavce 1.

§9, odst. 5

Původci, kteří produkují odpad zařazený podle Katalogu odpadů jako odpad komunální, mohou využít systém sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálních odpadů stanoveného obcí na základě písemné dohody s touto obcí.

§ 10, odst. 1**Úhrada za svoz, třídění a zneškodnění komunálního odpadu**

Cenu za svoz, třídění a zneškodnění komunálního odpadu platí fyzické osoby obcí ve výši, která je v souladu se zvláštními předpisy.

§ 39, odst. 5**Sankce**

Obec uloží pokutu

a) do výše 200 000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě oprávněné k podnikání, pokud na základě dohody podle §9 odst. 5 neplní povinnosti stanovené obecně závaznou vyhláškou upravující systém sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálních odpadů,

b) do výše 10 000 Kč fyzické osobě za nesplnění povinností z obecně závazné vyhlášky obce, přitom postupuje podle zvláštního zákona.

§ 40, odst. 2

Pokutu lze uložit právnickým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání do dvou let ode dne, kdy se o porušení povinnosti příslušný orgán státní správy dozvěděl, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

Zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1998.

Vedení obce připraví pro jednání rady i pro konečné schválení zastupitelstvem naší obce v souladu s tímto zákonem obecně závaznou vyhlášku ve lhůtě nejpozději do 30. 6. 1998. A pak nezbude nic jiného, než se v zájmu nás všech tímto všim řídit.

Josef Bulla

předseda komise pro ochranu živ. prostředí

Naše obec ve Švýcarsku

Při svojí poslední návštěvě nás zástupci švýcarské obce Dinhard pozvali k účasti na jejich veletrhu místních podnikatelů a živnostníků „Geverbeschau“. Bylo rozhodnuto, že naše obec si připraví stánek, kde bude prezentovat folklór, tradice i současnost naší vesnice. Pro tuto příležitost byla vyrobena videokazeta o naší obci. Součástí expozice byla

i výstava umělecké činnosti našich občanů.

Před odjezdem bylo nutné výstavní exponáty proclít a vybavit nepředstavitelným množstvím celních dokladů. Při odjezdu jsme procházeli složitým celním odbavením. Především rakouští celníci nám dokazovali, že státní úředník je velký pán.

Výstavní prostory v Dinhardu jsme připravili za vydatné pomoci našich hostitelů. První den dopoledne se aranžovala expozice a odpoledne všichni vystavovatelé objížděli ostatní stánky, aby měli možnost si je také prohlédnout, protože později se budou muset věnovat návštěvníkům pouze svého stánku.

Byli jsme překvapeni obrovským rozsahem této „místní výstavy“. Dinhard má asi tolik obyvatel jako Šitbořice. Výstava byla rozložena do šesti výstavních míst ve všech místních částech obce. Vystavovalo celkem 250 firem a živností (téměř každý dum má nějakou živnost). Cílem bylo podpořit rozvoj místního podnikání, zajistit dostatek pracovních míst i učňovských míst pro místní obyvatele.

Naším stánkem prošlo také mnoho návštěvníků, kteří si prohlédli panely s fotodokumentací o tradicích i životě v obci, propagační materiál o celém našem okrese, výrobky našich firem „Pramos“ a „Fences“. Dali jsme jim ochutnat dobré víno z naší oblasti a mohli shlédnout videofilm, který byl promítán nepřetržitě po celou dobu výstavy. Naše účast byla velkým překvapením pro několik Čechů, kteří jsou trvale usazeni ve Švýcarsku.

Večer jsme se po oba dva dny zúčastňovali společenských akcí, které veletrh doprovázely.

Nezvyklá pro nás byla skutečnost, že na společenský večer se mladí i starší sjížděli na kolech.

Velký podíl na naší úspěšné účasti měli manželé Sedlčecovi, kteří v Dinhardu žijí již 28 let a oba dva pro nás obětavě tlumočili. Závěrem našeho pobytu jsme hostitelům předali drobné dárky a především byla dohodnuta další spolupráce obou obcí.

Náš pobyt významně přispěl k poznání prostředí obce, dozvěděli jsme se mnoho o řízení obce, o podnikání a o všech činnostech, které podporuje.

Švýcarská strana zase měla možnost se naprosto neformálně seznámit s životem a tradicemi v naší vesnici. Byla také dohodnuta další forma vzájemného poznávání, které bude v nejbližší době zaměřeno na školství.

Ing. Josef Zelinka

! VÁŽNĚ ZAMYŠLENÍ !

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ *dokud je ještě čas* ○

Ve svém úvodním slově se starosta Vladimír Kulíšek zmínil o jedné znepokojivé události, která se stala v naší obci.

Účastníci, a bohužel i postižení, o ní raději mlčí. Policie vyšetřuje pomalu a tak by se mohlo stát, že se na tento čin postupně a tiše zapomene. Že se vlastně ani tak moc nestalo.

O co jde? Ani Obecní úřad zatím nemá přesné informace, ale několik mladíků se rozhodlo zajít k ubytovně ukrajinských dělníků a tam jim ukázat, kdo je v Čechách pánem. Jak to bylo ve skutečnosti a kdo tam byl jistě vyšetří policie. Děsivější však je, že se skoro veřejně hovoří o namalovaných fašistických symbolech, že byl někdo posílán „do

plynu“, že se psalo, komu patří Čechy a kdo má „táhnout domů“ atd...

Uvědomili si mládenci, že i v naší obci byly oběti fašismu, několik našich občanů prožilo kruté utrpení v koncentračních táborech, celé ročníky chlapců a děvčat musely nastoupit na nucené práce. Pokud o tom neslyšeli, tak by si naopak mohli uvědomit, že dnes i naši občané docela běžně dojíždějí za prací do sousedního Rakouska nebo Německa. Je docela možné, že i některý z těchto mláďenců si tam najde

práci. Jak by mu asi bylo, kdyby mu tamnější mládenci přišli vybělit ubytovnu, vyhnat ho a k tomu řvát něco o nižší rase.

Je smutné, že rasismus, obdiv k fašismu a násilí se nevyhnuly ani naší obci. Obecní rada požaduje přísné a úplné došetření této události. Takovéto chování do slušné společnosti nepatří a musí být potlačováno, dokud je ještě čas. Historická zkušenost nás k tomu zavazuje.

(jz)

Jak se kdysi mlátivalo

Po letošních ukončených a trochu nervózních žních v obci si vzpomeňme na žně před více jak šedesáti lety. Tehdy se po žních obilí svázané do snopů a postavené v mandelích postupně sváželo do stodoly, kde se potom prováděl výmlat.

Na první fotografii, jenž je z roku 1934-35, vidíme mlátičku - očištku před mlatem Josefa Fraňka st. a Jindřicha Tihlaříka (od roku 1960 obě stodoly JZD Šitbořice přebudovalo na sušárnu tabáku). Dnes zde stojí rodinné domy pana Zoubka

a pana Mičky.

Mlátička byla vyrobena v Prostějově (výrobce Wichterle-Kovářík) a vlastnilo ji šitbořické družstvo mlátičí. Tato mlátička jezdila členům družstva mlátičího mlátit obilí po celé dědině.

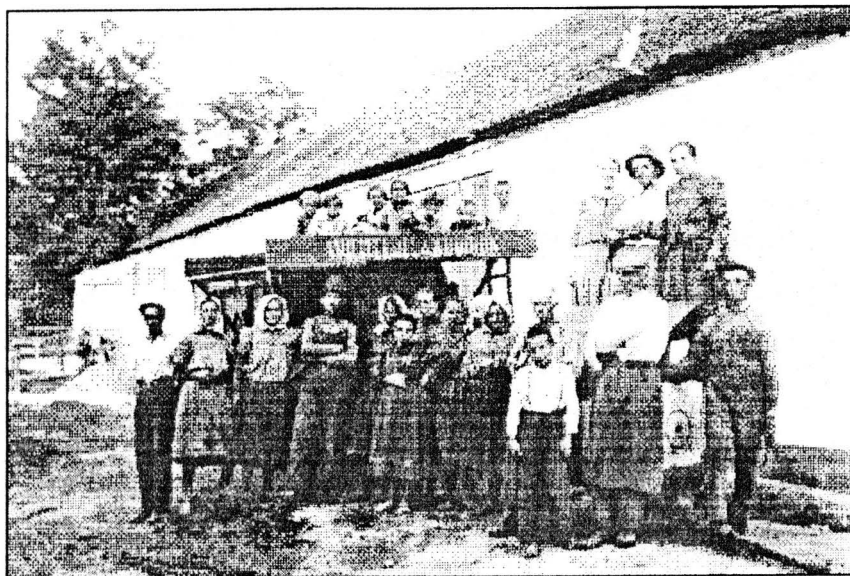
U mlátičky, která tehdy ještě byla bez presu, vázalo slámu vobříslama do otýpek asi pět žen.

Další obsluhu tvořili lidé, jenž podávali snopy, jeden potom rozvazoval a jeden u takzvaného stolu dával do mašiny. Vzadu ještě museli být dva u pytlů.

Nad provozem mlátičky dohlížel pan Josef Krupička (Pod vrbami). Takhle se mlátivalo až do roku 1957-58.

Fotografie č. 2 je z roku 1935 a ta nám ukazuje mláčení obilí u Zelinku (V rájku). Místo mláčení je naproti přes cestu z pohledu fotografie první.

Alois Vozdecký č. p. 137

MALÝ TANEČNÍ SOUBOR

ŠITBOŘICE

Akord

Na plakátech se slavná hudební skupina Akord ze Šitbořic již nazývala různě. Také se v dalekém širokém okolí, kde během pětaticeti let vystupuje, oficiálně různě nazývala. Ale když se dva Šitbořáci mezi sebou bavili a jeden druhého se zeptal, kdo bude hrát večer na zábavě, nikdo neřekl Temp, Akord, ani Taneční soubor Šitbořice, či kdovíjak všelijak se už skupina jmenovala, ale odpověď vždycky zněla prostě „Kluci“. V Šitbořicích totiž byly až do šedesátých let vyhlášené dechovky. Vedle nich se zrodilo něco, co zdejší muzikanti nehráli a ti, co se to pokoušeli hrát, byli podle nich jenom kluci.

„Kluci“ skutečně začínali jako kluci, které učitel Bohuslav Kemska, kantor jak se patří, začal učit hrát na housle. A když se malí houslisté panu učiteli ztratili v měštance, převzal je k dalšímu učení Jenda Franěk. A ty, co pomrkávali po klarinetech, začal prvním kručkum učit jeden z dechováku, pan Václav Lengál.

První představení kluku bylo 16. června 1962 na svatbě Josefa Pegáče z nedalekých Němčiček, který si v Šitbořicích našel nevěstu Jarku Kaňovou z dědiny. Na svatbu se vzpomíná dodnes. Svatebčané hlavně proto, že bujaré sobotní veselí pokračovalo v nedělním dopolední voděním opilé kozy po vsi, muzikanti vzpomínají jako účastníci nespoutaného veselí, i jako parta, která později tvořila jádro Tempu, Akordu, či jak se později nově formovaná kapela nazývala. Na svatbu je tehdy s sebou vzal již zmíněný

dechovácký klarinetista Václav Lengál. Na harmoniku novomanželum Pegáčovým hrál klarinetistův syn Václav, na klarinety druhý jeho syn Karel a Vlastík Němeček, bubeníka měli Matěj Nevídala a kytaristu Jožky Hladůvky.

Sotva mladí klarinetisté časem zvládli stupnice s přefukovací klapkou a Fraňkovi houslaři oddřeli pár Malátu a nějakého Sádla, do uší jim všem z tranzistoráku sladce zabečely saxofony. A tak se lehce nechali nadehnout Jendou Fraňkem k založení kapely. Hudebního talentu měl Jenda dost a tak z něj tehdy rozdával i ostatním. Zbláznění do taneční muziky, jaká byla slyšet v Šitbořicích jen z rádia, začínali chodit hrávat po svatbách a někdy „načerno“ si troufli i na taneční zábavu.

První takové vystoupení se uskutečnilo na taneční zábavě v Šitbořicích, na níž hrála dechovka. Její

kapelník, výborný křídlovkář Václav Matýšek, o pulnoci dovolil klukům, aby si zahráli pár svých nacvičených skladeb. Začalo velké stěhování aparatury, nastoupily saxofóny, harmonika, trumpeteta, pozoun, bicí, kontrabas, kytara...

Poprask z toho byl velký. Nejen mezi Šitbořáky, kteří od té doby chtěli na svatbu a na taneční zábavy jenom „kluky“, ale i mezi kapelami v okolí. Objevovala se jim totiž v Šitbořicích tvrdá konkurence. A navíc bez „přehrávek“, tehdy bez oprávnění k hudební produkci, jak to tehdy bylo úřady vyžadováno. Není divu, že se v okolí dokonce našel i jeden muzikant, který ony produkce šitbořské kapely bez přehrávek oznámil příslušnému odboru Okresního národního výboru. Ale jak harmonikář Václav Ingál vždýcky říkal a říká: „Všechno zlé je k něčemu dobré“. Šitbořičtí kluci totiž museli na přehrávkách prokázat svoje schopnosti. Nebylo to vůbec snadné, ale bylo to užitečné.

První přehrávky v Sokolovně nedopadly dobře. Komise neposuzovala ani svatební ani pulnoční náladu, bezprostřednost ani chuť mladých muzikantu hrát, ale techniku hry, intonaci, ladění, aranžmá skladeb..., a to vše se jí až tak zas moc nezdálo. Na druhé straně jim však vlastně profesionálně poradila, co a jak zlepšit, aby se smělo hrát veřejně a za peníze, nejen tedy pro zábavu.

Napodruhé už oprávnění k veřejné produkci kluci získali a tak jim nic nebránilo šířit jméno Šitbořic do širokého okolí. Je na co vzpomínat. K nezapomenutelným muzikantským zážitkům patřily hody v Bosonohách, kdy hodovnice nechtěli muzikanty

pustit z jeviště a tak po skončení plánované a zaplacené hry vybírali do klobouku na prodloužení. S nezapomenutelným zážitkem oné noci muzikantu se kapele později svěřil i hostující výborný trumpetista Arnošt Goldamer, jehož si jedna muzikychtivá hodovnice odvedla až domů.

K dalším nezapomenutelným akcím patří

i doprovázení kurdějovských stárků při velikonočním chození po vsi o vajíčka či řada svateb, při nichž nenechali muzikanti svatebčany ani chvíli na pokoji. Pokud se netančilo, hrály se společenské hry a zpívalo tak, že se všichni rozcházeli až v neděli ráno a mnohdy se muzikanti ještě stavili v hospodě u Kašparu „pro špinky“.

Přišla však i krize. Jenda Franěk měl dobrou hlavu nejen na muziku, ale i na učení a tak se rozhodl studovat vysokou školu. Na dobu studia zanechal kapelníčení a šel si zahrát jen občas. Kapelníkem se stal Mirek Kolegar. Kapela se časem pomaloučku, potichoučku, téměř nekontrolovatelně rozrůstala, hostující muzikanti si na hry brali svoje kamarády, takže se občas stalo, že na pódiu stálo až 13 lidí. Výhodou takové kapely bylo, že se daly v jednu sobotu uspokojit až tři svatby na různých místech najednou a všude hráli „kluci“. Nevýhodou však

Svatba Josefa Pegáče

byly vyčítavé pohledy pořadatelů tanečních zábav, když se měli všichni najednou vejít na pódium.

Postupně se zostřovaly vztahy uvnitř kapely. Z některých hostujících hráčů se časem vyklubali ani ne tak dobří muzikanti, jako dobří režiséři špatného konce. Kapelník s předem domluvenými sepsal a odeslal celé kapele kádrovací dopis, v němž se

s řadou lidí předem rozloučil a jiné naopak prohlásil za nepostradatelné. Ponechal si „nejperspektivnější“ hráče a ostatní buď odmítl zvát na hraní, nebo bezohledně žádal překvalifikaci, třeba aby harmonikář začal hrát na kytaru, či podobně nemožné. Není divu, že elegantně odejité jádro kapely neoplývající vyžadovanou vybroušenou technikou, ale zato prodchnuto nezměrnou chutí hrát, vytvořilo novou, komornější sestavu.

Velkou příležitost jim poskytla právě otevřená borkovanská vinárna. Harmonikář Václav Lengál, saxofonisté Karel Lengál a Mikuláš Voždecký, zpívající bubeník Jirka Jeniš a zpívající baskytarista Honza Tihlařík v ní začali pravidelné sobotní produkce. Zanedlouho se k nim z vojny vrátil Ladislav Lejska a tak spolu vydělávali peníze na novou zvukovou aparaturu, kterou rozdělením kapely bez náhrady pozbyli.

Do novotou zářící borkovanské vinárny se o sobotách začali sjíždět štamgasti. Dobrá pověst vinárny i kapely, která nekazí žádnou legraci, měla svoji váhu při rodinných úvahách, kde uspořádat svatbu, a tak sobotu co sobotu bylo v Borkovanech veselo. Dodnes mnoho svatebčanů vzpomíná na hry, na soutěže a půlnoční čepení, mnoho pamětníků připomíná řadu nenápadných sobot, různých večírků a setkání, zábav i každoročních silvestrovských show, při nichž všichni spontánně propadali jedinečné náladě, za kterou stálo zato vážit cestu do Borkovan.

Není divu, že se mezi stále populárnější pěťici staronových „Kluků“ postupně začali vracet „nepostradatelní“, obohaceni cennými životními zkušenostmi ne nepodobnými Vocílků a Švandu Dudáku.

K borkovanským vystoupením postupně přibývaly další akce v okolí, ponejvíce společenské večírky, ale i veřejné taneční zábavy. K proslulým patřil každoroční ples zahrádkářů, dobrý start měla i počáteční pravidelná vystoupení po mezinárodním turnaji v kolové. S českou reprezentací kolařů se Kluci podívali i do světa. Hojně navštívené zábavě v německém Zscherbenu poblíž Halle vůbec nevadilo, že kapela ze Šitbořic zpívá jen česky. Vždyť věčně zelené evergreeny, které Kluci většinou hrají, znají lidé na celém světě. A dobrou českou lidovku mají rádi stejně tak. Zábava byla tak bezprostřední, že rozhýbala i chladné, odměřené Němce k bujarému veselí a šprýmování na tanečním parketu.

K neméně úspěšným patřilo i vystoupení v Paříži na slavnosti l' Humanité Dimanche. Mnozí návštěvníci, kteří do Československého stánku přišli v sobotu, se vrátili i v neděli. Vejvodova Škoda lásky, Zelené háje, Černý kos, ale i moravské lidové a hlavně směs zakončená čardášovým aranžmá mezinárodního hitu Tancuj, tancuj, vykrúcaj byly pravidelně odměňovány potleskem a shánkou po magnetofonových kazetách či kompaktních discích s vystoupením šitbořických kluků. K nezapo-

Odchod části souboru na vojnu

menutelným zážitkům z Paříže mj. patří nejdražší pivo, jaké kdy šitbořičtí kluci pili. Při placení účtu za svoje jedno pivo situaci komentoval Jirka Jeniš slovy: „...to bych u nás za tu cenu měl celý sud a možná ještě lepšího.“ Žízňiví kluci si totiž pivo poručili v zahrádce hotelu Notre Dame přes řeku naproti stejnojmenné věhlasné katedrály.

Všechno zlé je k něčemu dobré. Peníze za pivo v pěťihvězdičkovém hotelu lze snadno oželeť. Oželeť však nelze jinou věc: při zmíněném „vyhazovu“ z kapely po kádrovacím dopisu zmizela s „nenahraditelnými“ i část notového archívu, který kluci dostali darem od šitbořických dechovek. Bylo jejich morální povinností předat noty svým potomkům, aby i oni věděli, při jaké muzice se jejich otcové, dědové a pradědové v Šitbořicích veselili, truchlili, prostě žili. Tuto památku svých otců šitbořičtí kluci už předat nemohou. Proč, to snad generace příští pochopí z tohoto kratičkého povídání.

*Karel Lengál
Dr. Jan Tihlařík*

Po stopách tradice

Stavění máje v Šitbořicích

Ročník 1911

Vzpomíná paní Jindřiška Vozdecká (Fraňková) r. 1911

„Nás v jedenáctém roko belo snat pětasedmdesát. Za Rakóska se tenkrát rodilo hodně děcek.

Me sme tenkrát bele hodně rozdělání. Jedni bele Sokoli ha drozí Vorli. Naše rodiči bele Vorli a dávale jako všeci vostatní velké pozor na to, habe to jejich děcka dodržovale.

Hani na velikonoce se kluci nedohodle. Vorli vo vajíčka šle, Sokoli né. Deš se potom stavěla mája, tak Sokoli máju měle a Vorli zasék né. Já nastrojena v rukávcách sem šla teda na sokolskó. Nekdo to na mě našem řekl, že sem bela na té sokolské a já sem pak duma vot tatinka tolik dostala.“

Vzpomíná paní Marie Vokurková (Rathózká) r. 1911

„V ročníku nás bylo 30 děvčat a 33 chlapeu. Já se všeco pamatujo moc dobře, ale tenkrát sem slóžila u pánů v Brně a proto sem v Šitbořicích skoro vůbec nebela.

Dělala sem vychovatelku v rodině Bučanů. On bel Němec, manželka Češka a já sem učila jejich děti česky. Bele to moc dobří lidi. Haji sem s nima muhla jest ho stola. Knedle a máčko se dale same, ale maso sem jim mosela dat já. Tak voni pré na to bele už zvyklí.“

Ročník 1910

Vzpomíná pan Jan Čapka č.p. 35

„Náš ročník stavěl máju dule u Němečkové hospody. Mohla měřit asi tak vosumnáct metru. Bylo to asi v devětadvacátým roce.“

Ročník 1909

Za ročník vzpomínal Jan Kubíček

„Me sme stavěli májo u Němečkové hospode. Měla asi dvacet metru a lezl na ňu Jaroslav Stejskal z domu vedle Vokálu na Věhoně.“

Ročník 1908

Zaznanmenal pamětník Ferdinand Konečný z č.p. 250 - ročník 1916

„Já jako malý kluk, to mě bylo asi 12 roku, si pamatuji, že se mája stavěla u hospody Emila Holcapfla. To se psal rok 1927.

Pak se u nás v dědině začala budovat elektrika (1928-1929), takže se tam už mája kvůli vám drátům nemohla stavět.“

Ročník 1907

Za ročník vzpomínal Cyril Rathózký

„Májo jako ročník sme stavěle určitě, ale já sem bel tenkrát zaměstnané mimo Šitbořice.

Můj otec udělál hlóposť. Nechal mě učít kolářem, i když v té době v Šitbořicích byli koláři tři. Začál sem se učít u Krupičky a potom sem se doučoval v Hustopečích u Novotnýho. Ten potom zkrachoval a tak sem potom našel kolářskó práco až v Březně u Mladé Boleslavi.

Za nás, za republike, bele zavedený tzv. trojklasný (trojtřídní) odvode, to znamená, že k odvodum jel celé ročník chlapeu, keří měle 19 roku, to bela první třída. Dvacetiletí, keří z různých duvodu nebele vodvedení vloni, to bela druhá třída, a jedena-dvacetiletí, keří nebele vodvedení vloni ani předvloni, to bela třída třetí. Pokud chlapec neběl vodvedené ani ve třetí třídě, tak už na vojno nešel.

Z našeho ročníka belo na odvodě v šestadvacátým roce v Klobókách u Štefana 20 chlapeu. Já sem bel tenkrát moc slabé a pořád nemocné a tak mě vodvedle až na potřetí.

Pokaždý, když sem k odvodum jel, tak nás belo tři voze.

Za našich rodiču se mája ešče nestavívala, to začalo až za nás.“

Ročník 1906

Za ročník vzpomínal Silva Lengál č.p. 265

„Me sme musele stavět májo ho Němečkové hospode. Ho Rotnáglové hospode, ho které se stavívala před nama, to belo už zakázany, protože

pré to škodilo mostko, ho kerýho se před tím furt stavěla.

Mája měřila kolem dvacíti metru, nebela tak vysoká jak dneska. Mašlila se ho Václava Kaně dule v dědině, jak se říkalo u *Ferdinantů*.

K Němečkové hospodě se nesla na ramenách, protože to belo jenom kósek.

Ho máje a večer vo muzice hrála kapela *Neutráli*. Já sem take na té naše regrutské zábavě hrál na klarinet, protože sem tenkrát bel take muzikantem.

K vodvodům sme jele na vozách do Klobók ke Štefanovi. Se Štefanovó Lidkó sem take před tím chodil v Klobókách do škole.

No a po těch vodvodech sme zasedle ho teho Štefana v hospodě a hnef sme začale zpívat písničko vodvedencu:

*Štefanovo stavení
z mramoru a kamení
tam sem já byl odvedený...*

Debech měl hósle, tak bech ti k temu, chlapče, napsál haji note.“

Ročník 1905

Za ročník vzpomíná paní Anna Němečková č.p. 66

„Vodpoledňa se tancovalo ho máje, hale večír mosela bét muzika v hospodě, protože dež začala republika, tak se začalo všecko slavít, omladina dělala po nocách kravál, proto Frantin Zóbek z č.p. 5 (první starosta po r. 1918) noční zpěve po dědině zakázál. To vám bel moc přísné starosta. K vodvodům pak chlapci jele do Klobók.“

Vzpomíná syn Eduarda Konečného Evžen Konečný

„Ročník 1905 určitě máju stavěl, protože otec vo tem mockrát vekládale. Májo, kerá měřila kolem 15 metru, donesle z diváckýho lesa.

Postavená bela u Ratchóza v břehu u Herminčinyho a vylezl na ňu otec Eduard Konečný. Nohe si svázál řemeňama, abe se mu lepší lezlo.“

Ročník 1904

Paní Helena Navrátilová (Nevídalová) z č.p. 18 (ročník 1903) vzpomíná na mašlení máje ročníku 1904

„Pamatuju se take na májo, kerá bela ho Němečku pod horní hospodó (Jan Němeček č.p. 66)

Ho Jende Němečkovýho měle veliké dvur, proto to tam měle. Májo dovezl náš Jenda, protože měl

koně a decký vzpomínál, jak te strome vohjímál, dež májo vebírale. Má kamarádka vo rok starší Cilka Nevídalová mě přemlovila, abech šla s ňó májo mašlit.

Kde se mašle kupovale, to nevím, ale kluci říkale, abe sme ten vršek máje už přestale mašlit, abe se pře stavění nezlomil.

Večír nás potom vobě tetička Němečková veprovázale, dež sme šle dum. Vzpomínám take na mýho bratra, keré jedná take lezl na nejakó májo a dež se z ní potom spustil důle, tak se zadrhl a roztrhl si gatě. Maminka mu je potom mosela hnef zašit, protože druhý gatě neměl.“

Ročník 1903

Za ročník vzpomíná paní Helena Navrátilová (Nevídalová) č.p. 18

„To mě tenkrát belo vosumnáct nebo devatenáct roku a májo sme stavěle v břeho ho mostka vedle hospode naproti Norbertovýho. Nebela tak veliká jako só máje dneska a haní nevím, vodkuď ju kluci donesle.

Regrutská zábava tenkrát neběla tak slavnostní jako je včil, habe se šlo v krojách a v pruvodě s maršem jako na hode. Take to neběla slavnost celé dědine, to si dělávale jenom mladí. Haní sme nebely nastrojený tak jako chodíjí děvčata dneska. Měle sme voblečený halenke s krizčtkama (*) a na tem bela vešivaná bílá parádní zástěra, a tak sme bele pěkně voblečený.

V hospodě potom při mozece seděle dokola na lavkách ženský jako na sódné stoličce. Hrále nám mozekanti Cyril a František Stéskaloví. Cyril bel kapelníkem. Potom ešče hrál Elingr, Josef a František Podbřečtí. Ti všeci už bele starší a vucůvale mozece te vostatní mlači.

Stavění máje a regrutský zábave se začale dělat až za nás za republiku, dřív be to ani nikdo nepovolil. V té době totiž začale mladí jezdit do teho světa a dež se vrátile, tak začale te nový věce a tehde se take začala stavět mája.

Za nás, dež sme bele mladí, tak sme ešče nebele rozdělání na Vorle a Sokole. Bele sme všeci dohromade a nic sme se tenkrát ešče nevečítale. Až tatínkuj bratr, keré jezdíval do Brna dohromade s vostatníma lidovcama, začale stavět Vorlůvňo a ti trocho nevěrci začale Sokole. To se tepruv potom začale rozdělávat.

Sokolstvo tade začal zedník štukatér František Nevídal, keré take dlóho jezdíval do světa za prácó. Toto začalo potom rozděluvat lidi, že hani na hode nebele v dědině dohromade. No dobrý to nebelo.“

(*) *krizétke - většinou modré nebo červené vyšíváné sukýnky*

Ročník 1902

Dle vyprávění Ondřeje Studýnky (č.p. 70), Antonína Sáčka (č.p. 364) a Prokopa Lengála (č.p. 51) - synů pamětníků

Ročník 1902 zcela jistě stavěl máju „u Ratchóza“ (obecní hospoda) a taky měl regrutskou zábavu. Mája podle vyprávění měřila kolem 15ti metrů.

Ročník 1901

Zaznamenal syn Bohumil Fiala č. 373

„Akorát si pamatuju, že otec Adolf Fiala říkávalo, že dež kopale jamo na tó májo ho Herminčinýho

naproti hospode, tak že se dostale až na ten cihlové kvelb mostka.“

Ročník 1900

Vzpomínka paní Heleny Navrátilové (Nevídalové) z ročníku 1903

„Navrch vedle Rotnáglové hospode stávala chalupa a v ní bévale ho Vichtorínu. Ti měle dva kluke. Starší Jenda, ročník 1900, bel regrutem a májo měle postavenó na břeho potuka naproti Norbertovýho. Regruti, co jo měle hlídat, tak bele ho těch Vichtorénů a jak bele honavení, tak hosnole a negdo jim tó májo podfízil. Potem se jim všeci smile, že měle májo ho samýho, že vo ňo bele skoro vopření a stéjně jim jo podfízle. Nakonec se zjistilo, že jim jo podfízil Jendůj bratr Ludva, keré bel snat vo dva roke mlačí.“

*František Franěk
(pokračování příště)*

Vinařská besídka

A je po vinobraní! Bohužel dopadlo tak, jak se předpokládalo. Urodilo se skutečně jen těch 70% a někde i méně. Hlavní příčinou neúrody byly zimní mrazy, potom nepříznivé počasí v době květu, které se projevilo sprchnutím, potom to byl velký výskyt per-

nosporý a oidia, proti kterým se zase pro velké deště v červenci nedařilo účinně anebo dostatečně bojovat. Některé tratě neobešlo ani krupobití. Je pro nás jen slabá útěcha, že krupobití je vzpomínáno už v bibli, a to v 2. knize Mojžíšově, hlava 9., žalm 78,47, kde se říká: „Stloukl kroupami réví jejich a stromy líkové jejich ledem“. Takže se letos sklepy nenaplnily. Proto se musí pozornost a duslednost při ošetřování vína soustředit na to, aby víno bylo dobré, bez vad, nedostatku a nemoci.

Vada vína je stav, kdy víno získalo nežádoucí příchut (po plesnivině, zatuchlině, po barvě apod.) stykem se závadným výrobním zařízením, nebo uložením ve vadných nádobách. Nedostatky vína jsou obvyčejně dané surovinou, to znamená, že hrozny byly

nedožralé, slabě vybarvené, nahnilé, příliš kyselé a víno z takovýcho hroznů má potom vysoký obsah kyselin, je málo vybarvené, prázdné v chuti anebo velmi trpké.

Nemoci vína jako octění, mléčné kvasení, myšina, křís, vláčkovitost a různé zákalý jsou způsobeny škodlivými mikroorganismy, které se do vína dostaly z hroznů, nebo vznikly špatným ošetřováním vína. Vadné a nemocné víno svědčí o tom, že člověk, který takové víno vyrobil a ošetřuje, je člověkem neznajícím dokonale technologii výroby vína, anebo člověk nepořádný.

Náprava vadných a nemocných vín je možná, ale těžká a vyžaduje velké úsilí a vysoké odborné znalosti, proto je lepší tomuto předcházet.

V této době je nutné víno pravidelně kontrolovat chutnáním, aby se případné vady a nemoci zjistily v předstihu a mohlo se cò nejdříve začít s nápravou vína. Víno, u kterého byla zjištěna nějaká vada nebo nemoc, okamžitě stočíme z kvasnic a přisíříme pyrosulfitem.

Nejčastějším problémem, se kterým se setkáváme u letošních vín, je zastavení kvašení. Toto mohlo vzniknout vysokou teplotou kvasícího vína, nad 28°C, nebo naopak sníženou teplotou pod 15°C, tzv.

zachlazením vína. Při zachlazení vína zvýšíme teplotu sklepa, nebo zvýšíme teplotu vína, nejlépe ponorným ohřívačem, a to alespoň na 22°C. Je dobré přidat do vína zátvas. To se vezme menší množství zachlazeného vína, nejméně 5 litrů, do něj se přidá nejméně jeden litr jiného, dobře kvasícího anebo již dokvaseného ale ne ještě čistého vína, nebo to samé množství kvasnic z dobrého vína, nebo se přidají vinné kvasinky prodávané v obchodě. Tento připravený zátvas se dá do teplého prostředí a nejspíše do jednoho týdne by se měly kvasinky rozmnožit tak, že započne nové kvašení. Zátvas potom přidáme do nekvasícího vína, nádobu opatříme kvasnou zátvou a víno by mělo dokvasit. Dokvašení probíhá potom delší dobu. Jinak musíme počítat s tím, že nedokvašená vína začnou znovu kvasit na jaře. V Maďarsku se říká, že víno kvasí v době, kdy švestky modrají a kvetou.

Někdy se může kvašení zastavit tím, že ve víně alkohol dosáhl výšky nad 13%. Tehdy kvasinky zpomalují a nakonec i zastavují množení. V tomto případě se může víno smíchat s vínem nízkoalkoholickým a musí se vyvolat nové kvašení pomocí zátvasu.

Jakmile vína, u kterých kvašení probíhalo normálně, dokvasila a začnou se čistit, přikročíme k prvnímu stáčení. Dříve se doporučovalo stáčet co nejspíše, ale dnešní technologie upřednostňuje okamžité stáčení po skončení kvašení. Tím víno dosáhne jemnější chuti a světlejší barvy. Zdravé víno stáčíme za nepřístupu vzduchu, bez zbytečného vzdušení. Silně vzdušíme pouze vína nedokvašená, vína s příchutí po sírce anebo vláčkovitá.

Kvasnice ze zdravých vín jsou velmi cenným materiálem. S velkým úspěchem se používají na odstranění některých vad a nemocí, jako například slabé octění, myšina, silné hnědnutí, slabé cizí příchutě, nebo také k osvěžení vín starších ročníků.

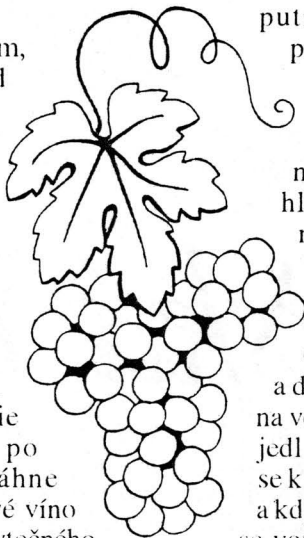
Po prvním stočení udržujeme už nádoby s vínem úplně plné, ale ne pevně uzavřené, protože v mladém víně je stále přítomný kyslíčnický uhlíčitý. Pravidelně se kontroluje vývoj mladého vína a při každé neobvyklé změně stavu vína se snažíme okamžitě vykonat zásahy na jeho zlepšení. Nemáme-li dostatek vlastních zkušeností, nebo neumíme zjistit příčinu změny vína, čerpáme rady z odborné literatury anebo se nestydíme poradit se zkušeným vinařem popřípadě s vinařem z povolání. Všechno naše snažení musí vést k tomu, aby víno bylo tak dobré, abychom je mohli s hrdostí předložit svým nejbližším a svým hostům s pobídkou uvedenou v bibli: „Gustateet

videte, quod bonus est Dominus!“ - „Okuste a vízte, jak dobrý je Hospodin!“ (žalm 34,9).

Závěrem mi dovoluji vzpomínku na vinobraní v čase mých stařečků, to je okolo roku 1930. Vinobraní začalo vždy přípravou nádob, to je kádí, puten a putýnek a postavením hlídacích boudy ze slaměných došek ve vinohradě. Hotaři zarazili horu tím, že na některých místech viničních tratí vztýčili dlouhá ráhna (bidla), která měla na vrcholku napíchnutá tři jablka, což značilo, že v dávných dobách se za krádež hroznů utínaly dva prsty z ruky. Zem mezi řádky byla uhrabaná, aby bylo vidět, jestli někdo cizí nevstoupil do vinohradu, protože od zaražení hory nevstoupil do vinohradu ani majitel. Každou noc se chodil vinohrad hlídat a když se uznalo, že hrozny jsou dobře vyztřelé, vyhlásil se den vinobraní. A v ten den se na vozy naložily kádě,

putny a putýnky, koním se na postroje připevnily zvonky a celá velká rodina, to je synové a dcery se svými dětmi se namačkali na vůz a jelo se sbírat. Zvonky zvonily, pacholci práskali bičem, všichni na voze mluvili vesele, a nevím proč, i velmi hlasitě. Stařeček určili, co se bude sbírat nejdříve a co později. Začalo se s bílými odrudami a končilo s červenými. Odrudy se tenkrát jmenovaly jinak. Například Bulbundra, Šrek, Muškatek, Kozi cecek, Cynifál, Portugál, Řezlík a ještě jinak. Ženy a děti řezaly hrozny, chlapi je nosili v putnách na vozy do kádí, kde je zrovna mestovali (drtili), jedl se jen chléb s husím sádlem a zakusovaly se k tomu hrozny, pilo se staré víno, když bylo, a když nebylo, tak jen Štengar. Podtržené hrozny se vozily do lisovny po celý den a na poslední furu se naložili i sběrači a jelo se domu. A zase zvonily zvonky. Hlasitě mluvili už jen chlapi a my děcka už od únavy na voze jen spaly. Ptával jsem se, proč mají koně zvonky jen při vinobraní a bylo mi řečeno, že je to proto, aby bylo slyšet, kdy jede vůz do „vévozu“, aby tam z druhé strany nevjel jiný vůz. Po čase jsem zjistil, že to bylo jinak. Opatřit koně zvonky při vinobraní nařídila dávno, ještě v dobách poddanství, vrchnost, které se musel odevzdávat desátý díl z úrody, tedy i z hroznů. Hroznový desátek se vozil do desátkového sklepa (je to sklep S. Voždeckého pod Domaninami vedle č. p. 91) a aby poddaní nemohli vrchnost ošidit tím, že by desátkový sklep objeli, museli připevnit na postroje koně zvonky. Tak to asi bylo a tak zustalo, i když se už desátky neodevzdávaly (od roku 1781) a to zvonění bylo takové slavnostní a nám dětem se moc líbilo, protože těch slavností, mezi které jsme započítávali i vinobraní, jsme tenkrát moc neměli.

Ing. Antonín Konečný

KOLOVÁ

Příprava na TMS '98 v Šitbořicích

TJ Sokol Šitbořice již v tyto dny zahajuje přípravy na Turnaj mistrů světa v kolové a to již 31. ročník, který se uskuteční v sobotu 7. února 1998 v Šitbořicích (TMS 98).

V pátek 14. 11. odjel organizační výbor TMS 98 na mistrovství světa v kolové a krasojízdě do švýcarského Winterthuru, kde budou smluvně dojednat start na turnaji v Šitbořicích se všemi medailisty z letošního MS v kolové.

Na TMS 98 bude startovat pět družstev, z nichž tři družstva musí mít titul mistrů světa, dále vystoupí naše nejlepší krasojedkyně.

Organizační výbor turnaje se obrací na podnikatele, podniky a organizace, kteří by chtěli mít reklamu v sále při turnaji nebo v brožurce, vydané u příležitosti tohoto turnaje, nebo by chtěli poskytnout sponzorský dar finanční nebo do tomboly, aby se obrátili na organizačního pracovníka TMS 98

a dohodli podmínky. Jako každoročně proběhne před turnajem tisková beseda s novináři a televizí, rozhlasem, kde se mohou hlavní sponzoři také prezentovat. Všechny tři televizní společnosti budou z tohoto turnaje pořizovat záznam, který bude celostátně vysílán večer v den turnaje v pořadu Branky-body-vteřiny, delší program pak v neděli a pondělí po turnaji.

Pořádání tohoto mezinárodního turnaje je velmi finančně náročné a bez pomoci sponzoru a organizací v obci a širokém okolí nelze turnaj pořádat. Bližší podrobnosti podá:

organizační pracovník TMS 98

Josef Bulla

691 76 Šitbořice

tel. den 0626/421 211-14

večer 0626/421 322

Oddíl kolové TJ Šitbořice vyhláší nábor pro žáky ze 3. a 4. třídy, kteří mají zájem hrát kolovou, aby se přihlásili v úterý nebo čtvrtek od 17 do 19 hodin, nebo v neděli od 10 do 12 hodin na tréninku oddílu kolové v sokolovně.

Nábor žáků

Zároveň žádáme rodiče žáku, nebo příznivce oddílu kolové, aby se zapojili do práce a pomohli tak při vedení tréninku a organizaci turnaje.

Děkujeme.

Jan Zelinka - předseda oddílu kolové

TDC v roce 1997

I v letošní sezóně jsme pokračovali ve výborných výkonech. Získali jsme několik titulu Mistry ČR: Lucie Tomancová v ženách a juniorkách, Jiří Tomanec s Albertem Kolínským ve dvojicích mužů. Získali jsme ještě druhá místa dvojicí Pavel Bier a Leoš Hanák v MČR dvojice mužů a Františka Tomancová v soutěži MČR žen. Bronzové medaile získali ještě v MČR mixu Jiří a Lucie Tomancovi.

V turnajích Českého poháru vyhrála jeden turnaj Lucie Tomancová. Pavel Bier vyhrál turnaj ČŠO v Kadani a Josef Bedřich skončil na Českém poháru v Brně třetí.

V reprezentaci ČR na Světovém poháru 97 v australském Perthu hrály Lucie a Františka Tomancovy a ve dvojicích dosáhly vynikajícího 9. místa.

V celorepublikových žebříčcích ČŠO jsme za letošní rok dosáhli těchto umístění:

- MUŽI:** 11. Jiří Tomanec
16. Pavel Bier
22. Leoš Hanák
23. Josef Bedřich
- ŽENY:** 2. Lucie Tomancová
3. Františka Tomancová
21. Dana Tomancová

- DVOJICE:** 1. Jiří Tomanec
7. Pavel Bier
11. Leoš Hanák
18. Františka Tomancová
20. Lucie Tomancová

13. prosince pořádáme ještě jednu velikou akci a to už tradiční turnaj TOP 16, turnaj nejlepších hráčů za rok 1997. Doufáme, že akce se nám vydaří ke spokojenosti všech hostů.

V příštím roce nás čeká opět v červnu MČR dvojice a v prosinci zase TOP 16.

Přeji všem hráčům, aby se jim v příští sezóně dařilo ještě lépe než v letošní

Jiří Tomanec
prezident TDC Šitbořice

KOPANÁ

po podzimní části

III.C DOSPĚLÍ

Druž. Nikolčice	-	Sokol Boleradice	3:0
Sokol Brumovice	-	Sokol Šitbořice	1:2
Sokol Nosislav	-	Sokol Uherčice	3:2
Sokol Šakvice	-	Sokol Bojanovice	3:0
Sokol Starovice	-	Sokol Zaječí	0:2
V. Němčice B	-	Družst. Vrbice	1:1
TJ Diváky	-	Sokol Bořetice	1:3

1. Sokol Zaječí	13	9	3	1	31:11	30
2. Sokol Nosislav	13	9	2	2	24:16	29
3. Sokol Brumovice	13	7	4	2	41:15	25
4. Sokol Uherčice	13	7	4	2	27:11	25
5. Sokol Bořetice	13	7	3	3	31:20	24
6. Sokol Bojanovice	13	7	1	5	23:21	22
7. Sokol Šitbořice	13	6	2	5	24:20	20
8. Sokol Šakvice	13	6	2	5	28:27	20
9. Družst. Nikolčice	13	5	2	6	25:26	17
10. Družst. Vrbice	13	3	4	6	16:23	13
11. Sokol Starovice	13	4	1	8	22:36	13
12. V. Němčice B	13	1	5	7	15:32	8
13. Sokol Boleradice	13	1	4	8	12:28	7
14. TJ Diváky	13	0	1	12	12:45	1

DOROST SK. B

Sokol Kobylí	-	Sokol Pohořelice	2:0
Sokol Nosislav	-	Sokol Němčice	3:1
Sokol Šakvice	-	Sokol Křepice	0:4
Sokol Starovice	-	Sokol Zaječí	2:3
Sokol Přibice	-	Sokol Strachotín	4:0

1. Sokol Kobylí	11	11	0	0	61:8	33
2. Sokol Přibice	11	10	0	1	50:12	30
3. Sokol Pohořelice	11	7	1	3	59:14	22
4. Sokol Šakvice	11	7	1	3	39:24	22
5. Sokol Zaječí	11	7	1	3	30:21	22
6. Sokol Strachotín	11	5	1	5	26:27	16
7. Sokol Křepice	11	4	2	5	26:27	14
8. Sokol Šitbořice	11	3	2	6	23:30	11
9. Sokol Němčice	11	3	2	6	23:36	11
10. Družst. Vrbice	11	2	0	9	13:30	6
11. Sokol Nosislav	11	2	0	9	16:50	6
12. Sokol Starovice	11	0	0	11	10:97	0

ZÁKLADNÍ ŽÁCI SK. C

Sokol Šitbořice	-	Sokol Krumvř	1:1
SK Vranovice	-	Sokol Popice	6:2
Družst. Nikolčice	-	Sokol Křepice	1:1
Sokol Nosislav	-	Sokol Boleradice	0:1
Sokol Bořetice	-	Družst. Vrbice	2:2

1. Sokol Krumvř	10	8	2	0	52:3	26
2. Sokol Boleradice	10	8	0	2	48:12	24
3. Sokol Popice	10	7	1	2	58:11	22
4. Sokol Šitbořice	10	6	3	1	37:6	21
5. SK Vranovice	10	6	2	2	49:13	20
6. Sokol Brumovice	10	3	2	5	14:50	11
7. Družst. Vrbice	10	2	4	4	13:21	10
8. Sokol Křepice	10	2	3	5	17:18	9
9. Družst. Nikolčice	10	2	2	6	11:39	8
10. Sokol Bořetice	10	1	1	8	13:51	4
11. Sokol Nosislav	10	0	0	10	1.89	0

Nejlepší střelci:

dospělí: Pavel Hömig
dorost: David Hanák
žáci: Tomáš Kluska

I N Z E R C E

Pokud máte o inzerci zájem, musíte obsah inzerátu včas odevzdat na OÚ. Jeho grafickou úpravu provedeme bezplatně. Pokud již máte inzerát ve svém počítači zpracován, lze nám jej dodat i na 3 1/2 disketě, a to v jakémkoliv grafickém formátu. Disketu vrátíme. Poplatek za tisk tohoto inzerátu je stanoven na 1,- Kč za cm². Jedná se o inzeráty ke komerčním účelům. Ostatní inzeráty jsou bez poplatku.

Truhlářství Matuška

**VÝROBA OKEN,
DVEŘÍ, SCHODIŠŤ,
ZÁBRADLÍ**

**NIKOLČICKÁ 477
ŠITBOŘICE 691 76**

ŠTENGARÁČEK - zpravodaj obce Šitbořice

REDAKČNÍ RADA:

František Franěk, ing. Josef Zelinka, ing. Antonín Konečný, František Majer ml. (sazba)

VYDAL: OÚ Šitbořice, Osvozené 92, Šitbořice v prosinci 1997 jako č. 3/97 a 4/97, ročník 3

ZAREGISTROVÁNO: Okresní úřad Břeclav, č.j. 574/95-408/Za.

NÁKLAD: 570 kusu • VYTISK ZDARMA

ROBIN VÝHONSKÝ

VZPOMÍNKY

*Ach, jak ten čas utíká
a dříve narozeným letí,
snad jenom ve vzpomínce
při setmění a odpočinku
se v slabou nitku mění.*

*Těm, kteří k postýlkám
se sklání k rodu ratolestem
a k jejich usínání
pohádky patří k denním povinnostem.*

*Nit vzpomínek se odvíjí
jak bylo tehdy vše prosté,
vesnice žila pospolu
jak na veselce hosté.*

*Druh druhu v bídě pomáhal
nevážil obět' žádnou
a dnes jen mamon, závisti,
společně světem vládnou.*

*Od srdce k srdci bylo blíž
a láska kvetla všude
kdy zase všechno změní se
kdy zase lépe bude?*

*Až zase lidé pochopí
že jenom láska vede ke štěstí,
že jenom ona dovede
uchránit všeho zla a neštěstí.*

KDYŽ ZALŽE JÍZDNÍ ŘÁD

*Lednový ráno, mráz zbělil rosu
v zastávce klepe snad sto lidí kosu
jízdní řád zalhal, naděje hynou,
jakou si zvolit jen dopravu jinou?*

*Do práce daleko, přes dvacet mil,
autobus nudojel, no tak co věčil?
Ten, kdo má auto, k autu se žene,
ostatní berou den dovolené.*

*Co bude zítra? Ptáme se nebe.
Na rukách, na nohách mráz krutě zebe
v žilách krev tekutá už ani není.
Dopravce hoden je zavržení!!!*

*Rok se s rokem mění
a problémů v cestování
díky jedné konkurenci
dávno tolik není.*

LÉTO 97

*Copak je to za léto,
když sluníčko chybí
a na poli pšeničném
rybář chytá ryby.*

*Copak je to za léto?
Husí kůže skáče,
když obloha den co den
usilovně pláče.*

*Copak je to za léto,
že by konec světa?
Podle listů kalendáře
je dnes půlka léta.*

*Copak je to za léto?
Zní to jako vtíp,
ale v uších zní mi věta
„Zase bude líp.“*

KŘÍDLA

*Když se naši tenkrát brali
vrány ještě nelítaly
tak mě domů na zobáku
musel přinést čáp.*

*Když se měsíc šedesátkrát
do úplňku zcelil
osud šípem otráveným
do těla mi střelil.*

*Pak břemenem přebytečným
tělo se mi stalo
a plno snů strašidelných
v nocích se mi zdálo.*

*Vrstevníci - pubescenti
občas se mi smáli
a s holkama na manžele
v postelích si hráli.*

*Když jde člověk přes dvacítku
tak se cosi změnil
další známej v kostele se
zítra ráno žení.*

*Odcházejí, přicházejí
přátelé i známí
a děcka mým spolužačkám
říkají už "Mamíííí"*

*—
Teď už vím, jak málo stačí
by z kořenů kdysi pevných
vzrostly křídla ptací.*

VÁNOCE

*V ulicích tma a snůh a ruch
a všude cukrovím voní vzduch
spěchají pánové, dětičky, paní
všichni sou dárkama ověšaní.*

*Prosinec zaplavil srdce nás všech
a klid náš ožehmul vánoční dech
kapříkům v očičkách slzy svítí
dorostli, přišel čas na zabítí.*

*Stromečky vánoční bodlinatý
ozdobí baňka a řetěz zlatý
a pak v den slavnostní po večerí
dárečky Ježíšek všem lidem svěří.*

*—
O vánocích člověk často
vzpomene si na ty,
kteří jsou mu cenou dražší
nežli cihle zlatý.*

CHATAŘI

*Zahučely hory,
zašuměly lesy
to jenom zvěř veškerá
víkendu se děsí.*

*Víkendu se děsí
že přijedou chatari
a společnost z města
do svítání popaří.*

*Do svítání popaří
na kaseták zahraje
a nebolým zvířátkům
půjdou nervy do háje.*

*Půjdou nervy do háje
ať tam jdou i lidi,
kteří v celém širém lese
jenom sebe vidí.*

5 x Franta Majer ml.